

Interviewing Greek-Americans

Modern Greek at Yale
Fall 2012

Maria Kaliambou (ed.)

Interviewing Greek-Americans

Modern Greek at Yale

Fall 2012

Maria Kaliambou (ed.)

COVER ILLUSTRATION Isabella Huffington

GRAPHIC DESIGN Maura Gianakos, Yale Printing and Publishing Services

PRINTING Yale Printing and Publishing Services

Copyright © 2012 by Maria Kaliambou

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any form without written permission of the copyright owner.

ISBN 978-0-615-73856-7

Interviewing Greek-Americans

Modern Greek at Yale

Fall 2012

Maria Kaliambou (ed.)

Contents

Prologue	4
-----------------------	---

Elementary

Michael Chang, SM '13	6
Clio Contogenis, TD '14	7
Paschall Davis, CC '14	8
Blake Smith, JE '16	9
Iason Toggias, TC '16	11
Jessica Tordoff, PC '15	12

Intermediate

Juliet Caragiannis, TD '15	13
Vasia Giannakakos, Cornell University Arts & Sciences '15	15
Marina Horiates, DC '15	17
Isabella Huffington, DC '14	19
John Lor, ES '15	21
Victoria Mooney, Graduate School of Arts and Sciences '13	22
Rosa Nguyen, ES '15	23
Alex Orfanos, Cornell University Arts & Sciences '13	26
Daniel Rigberg, BK '15	28

Περιεχόμενα

Πρόλογος	5
-----------------------	---

Αρχάριοι

Μιχάλης Τσανγκ.....	6
Κλειώ Κοντογιάννη	7
Πασχάλης Ντέιβις	8
Μπλέικ Σμιθ	9
Ιάσων Τόγιας	11
Τζέσικα Τόρντοφ	12

Μέσοι

Ιουλιέτα Καραγιάννη	13
Βάσια Γιαννακάκου	15
Μαρίνα Χωριάτη	17
Ισαβέλα Χάφινγκτον	19
Γιάννης Λορ	21
Βικτώρια Μοόνεϋ	22
Ρόζα Γκούεν	23
Αλέξης Ορφανός	26
Δανιήλ Ρίγκμπεργκ	28

Prologue

“Interviewing Greek-Americans” constitutes the third booklet of the Modern Greek language classes at Yale. With it, the tradition of publications with creative writings of dedicated students is firmly established.

For this project students had to develop their ethnographic skills. They had to interact with Greek-Americans and ask them about their lives and their personal histories. Part of their assignment was to present in class the results of their interviews. At the end of the semester the students had to compose an essay based on both the information they gathered as well as their experiences of being ethnographers in a foreign language.

My idea for this project was embraced with great enthusiasm by all my students, six from the elementary class and nine from the intermediate class. The students interviewed family members, friends and members from the New Haven Greek community. For some, particularly those who are Greek-Americans themselves, it was very profound to come closer to their relatives and their family history. For others, the task to conduct interviews with unknown people was a challenging and yet stimulating experience. The stories included here are moving and in some cases overwhelming. Personal history surpasses the official history. I am grateful to all for their participation.

I would like to deeply thank my good friend Merle Nacht who over the last years has become the most faithful companion to the process of these publications. Also, I would like to thank graphic designer Maura Gianakos and the Yale Printing and Publishing Services for their careful job. However, the biggest thanks (and the biggest hug) goes to all of my students who inspired me with their enthusiasm and creativity.

This publication was made possible through funding offered by the Greek Ministry of Foreign Affairs. It is crucial for Greece in these particularly difficult times to be able to spread its language and culture in the world and, thus, create modern philhellenes.

The Hellenic Studies Program, generously funded by the Stavros Niarchos Foundation Center for Hellenic Studies at Yale, is proud to offer its third publication of the Modern Greek language classes. I hope you will enjoy it!

Maria Kaliambou

Senior Lecturer in Modern Greek, Hellenic Studies Program
New Haven, December 2012

Πρόλογος

Το «Παίρνοντας συνεντεύξεις από Ελληνοαμερικάνους» αποτελεί το τρίτο βιβλιαράκι των τάξεων Νέων Ελληνικών στο Yale. Με αυτό, η παράδοση των εκδόσεων με δημιουργικές γραφές αφοσιωμένων φοιτητών έχει πλέον καθιερωθεί.

Για το έργο αυτό οι φοιτητές έπρεπε να αναπτύξουν εθνογραφικές ικανότητες. Έπρεπε να συναντηθούν με Ελληνοαμερικάνους και να τους ρωτήσουν για τις ζωές τους και τις προσωπικές τους ιστορίες. Μέρος της εργασίας τους ήταν να παρουσιάσουν στην τάξη τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων. Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές έπρεπε να συντάξουν μια γραπτή έκθεση βασισμένη τόσο στις πληροφορίες που συνέλεξαν όσο στις εμπειρίες τους ως εθνογράφοι σε μια ξένη γλώσσα.

Η ιδέα μου για αυτήν την εργασία αγκαλιάστηκε με μεγάλο ενθουσιασμό από όλους τους φοιτητές μου, έξι αρχάριους και εννιά μέσους φοιτητές. Οι φοιτητές πήραν συνεντεύξεις από μέλη της οικογένειάς τους, από φίλους τους και από μέλη της ελληνικής κοινότητας στο New Haven. Για κάποιους φοιτητές, ιδιαίτερα για αυτούς που είναι Ελληνοαμερικάνοι οι ίδιοι, ήταν πολύ σημαντικό να έρθουν πιο κοντά στους συγγενείς τους και την οικογενειακή τους ιστορία. Για άλλους, η αποστολή να πάρουν συνεντεύξεις από άγνωστους ανθρώπους ήταν ενδιαφέρουσα και συναρπαστική εμπειρία. Οι ιστορίες που περιλαμβάνονται εδώ είναι συγκινητικές και σε μερικές περιπτώσεις υπερβαίνουν τα όρια της φαντασίας. Η προσωπική ιστορία ξεπερνά την επίσημη ιστορία. Είμαι ευγνώμων σε όλους για τη συμμετοχή τους.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την καλή μου φίλη Merle Nacht που τα τελευταία χρόνια έγινε η πιο πιστή σύντροφος στη διαδικασία αυτών των εκδόσεων. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω την σχεδιάστρια Maura Gianakos και το Τυπογραφείο και Εκδοτήριο του Yale για την προσεκτική τους δουλειά. Όμως, το μεγαλύτερο ευχαριστώ μου (και η μεγαλύτερη αγκαλιά μου) πηγαίνει σε όλους τους φοιτητές μου που με ενέπνευσαν με τον ενθουσιασμό τους και τη δημιουργικότητά τους.

Αυτή η έκδοση έγινε εφικτή με τη χρηματοδότηση από το Ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών. Είναι κρίσιμο για την Ελλάδα στους ιδιαίτερα χαλεπούς καιρούς που ζούμε να μπορεί να μεταδίδει τη γλώσσα της και τον πολιτισμό της και έτσι να δημιουργεί σύγχρονους φιλέλληνες.

Το Πρόγραμμα Ελληνικών Σπουδών, που χρηματοδοτείται γενναιόδωρα από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος Κέντρο Ελληνικών Σπουδών στο Yale, είναι περήφανο για την τρίτη έκδοση των τάξεων Νέων Ελληνικών. Ελπίζω να το απολαύσετε!

Μαρία Καλιαμπού

Senior Lector Νέων Ελληνικών, Πρόγραμμα Ελληνικών Σπουδών
New Haven, Δεκέμβριος 2012

Συνέντευξη με τη Νικολέτα

1. Πώς σε λένε;

Με λένε Νικολέτα.

2. Από πού είσαι;

Είμαι από την Ελλάδα. Από τον Πύργο της Ηλείας.

3. Έχεις αδέρφια;

Έχω δυο. Η αδερφή μου είναι δυο χρόνια μεγαλύτερη και αδερφός μου είναι τέσσερα χρόνια μικρότερος.

4. Αυτοί μένουν στην Αμερική;

Όχι. Τα αδέρφια μου μένουν στην Ελλάδα. Η αδερφή μου μένει στην Αθήνα. Και ο αδερφός μου μένει με τη μαμά μου στο χωριό.

5. Γιατί ήρθες στην Αμερική;

Ο άνδρας μου κι εγώ είμαστε από το ίδιο χωριό και το καλοκαίρι του 79 ήρθε για διακοπές στο χωριό. Γνωριστήκαμε, παντρευτήκαμε και ήρθα στο New Haven γιατί ο άνδρας μου έμενε εδώ.

6. Με τι ασχολείσαι;

Δουλεύω στο Γέιλ στην κουζίνα.

7. Τι γλώσσα μιλάς;

Μιλώ ελληνικά στο σπίτι και αγγλικά στη δουλειά.

8. Βλέπεις την οικογένεια σου στην Ελλάδα;

Ναι συχνά. Μια με δυο φορές το χρόνο ταξιδεύουμε στην Ελλάδα.

9. Είσαι παντρεμένη;

Είμαι παντρεμένη 32 χρόνια.

10. Έχεις παιδιά;

Έχω δυο. Η κόρη μου μένει στην Νέα Υόρκη και είναι 32 χρονών και ο γιος μου είναι 27 χρονών. Ο γιος μου μένει μαζί μας για τώρα.

Μιχάλης Τσανγκ και Νικολέτα

Συνέντευξη με την ξαδέρφη μου

Πριν από λίγες εβδομάδες πήγα να επισκεφτώ τους συγγενείς μου. Μίλησα με την ξαδέρφη μου, τη Λυδία Βιτσαρά. Αυτή είναι μια ελληνίδα γυναίκα που μένει τώρα στην Αμερική. Γεννήθηκε σε ένα νησί στην Ελλάδα που το λένε Ικαρία. Η Ικαρία είναι το νησί όπου ο Ίκαρος έπεσε από τον ουρανό. Είναι ωραίο νησί. Έχει πολλές παραλίες. Και έχει πολλά καλά εστιατόρια. Όταν ήταν παιδί, η Λυδία έμεινε στα Κουντουμά, ένα χωριό στο βουνό, πάνω από τον Άγιο Κήρυκο που είναι η πιο μεγάλη πόλη στο νησί. Πήγε σχολείο στον Άγιο Κήρυκο, αλλά το σχολείο δεν ήταν πολύ καλό. Για το λόγο αυτό, έφυγε όταν ήταν δεκαέξι χρονών και ήρθε στην Αμερική. Ήθελε να πάει στο πανεπιστήμιο. Ήρθε στην Αμερική με την αδερφή της, τη Δάφνη, αλλά οι γονείς της έμειναν στην Ελλάδα. Τώρα μένει στο Westchester, Νέα Υόρκη, με την θεία και τον θείο της. Είναι φοιτήτρια στο Mercy College και σπουδάζει μαθηματικά. Μιλάει αγγλικά πολύ καλά και μαθαίνει ισπανικά. Όταν έχει ελεύθερη ώρα, της αρέσει να ακούει μουσική, ειδικά την Britney Spears. Της λείπει η Ελλάδα και πάει στην Ικαρία κάθε καλοκαίρι μαζί μου. Κολυμπάμε, τρώμε και χορεύουμε πολύ. Όταν τελειώσει με το πανεπιστήμιο, θέλει να είναι καθηγήτρια στη Νέα Υόρκη.

Κλειώ Κοντογιάννη και Λυδία Βιτσαρά

Νίκος Ευσταθίου

Είχα μια συνέντευξη με τον Νίκο Ευσταθίου. Μίλησα με τον Νίκο για είκοσι λεπτά. Ο Νίκος είναι ένας φοιτητής στο Πανεπιστήμιο Γέιλ. Αυτός είναι από την Αθήνα. Ο Νίκος είναι είκοσι χρονών. Ο Νίκος μένει στην Αμερική τρία χρόνια. Αυτός σπουδάζει φιλοσοφία και πολιτική επιστήμη. Αυτός μιλά ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά, και ισπανικά. Το αγαπημένο του φαγητό είναι τα μακαρόνια. Ο Νίκος έχει δύο αδέρφια. Ο αδελφός του μένει στη Βοστώνη.

Πασχάλης Ντέιβις

Νίκος Ευσταθίου

Συνέντευξη στις 10 Νοεμβρίου 2012

Είμαι φοιτητής στο πανεπιστήμιο Γέιλ, μένω στο κολέγιο “Jonathan Edwards”, και θέλω να σπουδάσω βιολογία. Εγώ πήρα συνέντευξη από τον Ιάσων Τόγια στις 10 Νοεμβρίου και ήπιαμε καφέ.

Μπλέικ: Καλησπέρα, πώς σε λένε και πόσο χρονών είσαι;

Ιάσων: Με λένε Ιάσων και είμαι δεκαεννιά χρονών.

Μπλέικ: Από πού είσαι;

Ιάσων: Είμαι από την Ουάσιγκτον.

Μπλέικ: Απο πού είναι οι γονείς σου και τι κάνουν;

Ιάσων: Οι γονείς μου είναι από την Ελλάδα. Ο πατέρας μου είναι γιατρός και η μητέρα μου είναι δικηγόρος.

Μπλέικ: Πού μένεις τώρα;

Ιάσων: Μένω στο Γέιλ.

Μπλέικ: Τι γλώσσες μιλάς;

Ιάσων: Μιλάω αγγλικά, ισπανικά, και λίγο ελληνικά.

Μπλέικ: Τι σπουδάζεις στο Γέιλ;

Ιάσων: Δεν ξέρω τι θα κάνω για ειδικευση, αλλά τώρα κάνω «ΔΣ»* και ελληνικά.

Μπλέικ: Μαγειρεύεις ελληνικά φαγητά;

Ιάσων: Όχι, δεν μαγειρεύω ελληνικά φαγητά, αλλά μου αρέσουν τα ελληνικά φαγητά.

Μπλέικ: Εσύ έχεις αδέρφια;

Ιάσων: Ναι, έχω ένα μικρό αδερφό. Ο αδερφός μου είναι δεκαέξι χρονών.

Μπλέικ: Μιλά ο αδερφός σου ελληνικά;

Ιάσων: Ο αδερφός μου μιλά πολύ λίγα ελληνικά.

Μπλέικ: Έχεις πάει στην Ελλάδα;

Ιάσων: Ναι, πάω στην Ελλάδα όλα τα καλοκαίρια.

Μπλέικ: Ξέρεις πώς να χορεύεις;

Ιάσων: Ναι, έμαθα από το «Ζορμπάς ο Έλληνας».

Μπλέικ: Τι μουσική ακούς;

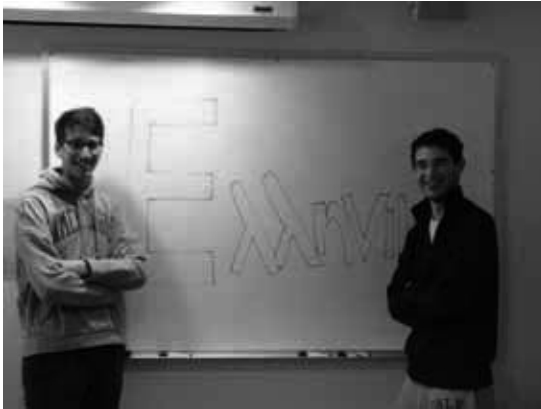
Ιάσων: Μου αρέσει η ροκ, δημοτική, και κλασική μουσική.

Μπλέικ: Τι κάνεις όταν δεν είσαι στο μάθημα ή δεν κάνεις δουλειά για πανεπιστήμιο;
Ιάσων: Κάνω θέατρο. Είμαι ηθοποιός.

Μπλέικ: Ευχαριστώ για το ραντεβού.

Ιάσων: Παρακαλώ. Γεια σου.

* «ΔΣ» είναι ένα πρόγραμμα στο Γέιλ, όπου οι φοιτητές έχουν πολλή δουλειά και διαβάζουν εκατοντάδες σελίδες κάθε εβδομάδα.

Μπλέικ Σμιθ και Ιάσων Τόγιας

Μία συνέντευξη με τον Φίλιππο Μαστρογιάννη

Με λένε Ιάσων και είμαι πρωτοετής φοιτητής στο Γέιλ. Πήρα μία συνέντευξη από τον Φίλιππο Μαστρογιάννη, που είναι τεταρτοετής φοιτητής στο Γέιλ.

Με τι ασχολείσαι;
Είμαι φοιτητής στο Γέιλ.

Από πού είσαι;
Είμαι από την Ουάσιγκτον.

Από πού είναι οι γονείς σου;
Είναι από την Αθήνα και ήρθαν στην Αμερική για σπουδές.

Τι σπουδάζεις στο Γέιλ;
Σπουδάζω ιστορία.

Γιατί σου αρέσει η ιστορία;
Γιατί θέλω να μάθω πώς αλλάζουν τα πράγματα από την μία εποχή στην άλλη.

Πόσω χρονών είσαι;
Είμαι είκοσι δύο χρονών.

Πού θέλεις να μείνεις μετά το πανεπιστήμιο;
Θέλω να μείνω στην Ουάσιγκτον.

Όταν πας στην Ελλάδα, τι κάνεις;
Πηγαίνω στην Σύμη και στην Αθήνα με την οικογένειά μου. Ξεκουραζόμαστε πολύ.

Ποιο φαγητό σου αρέσει;
Μου αρέσει πολύ το Πέικινγκ Ντακ.

Είσαι ελεύθερος;
Ναι, τώρα δεν βλέπω καμία.

Φίλιππος Μαστρογιάννης

Τζέσικα Τόρντοφ

Συναντάμε τον Γιώργο!

Μίλησα με τον Γιώργο στο δωμάτιό του στο κολέγιο Pierson.

J : Καλημέρα! Πώς σε λένε;
Γ: Είμαι ο Γιώργος Ρημάκης.

J : Από πού είσαι;
Γ: Είμαι από το Νιου Τζέρσεϊ, αλλά η οικογένεια μου είναι από τα Χανιά στην Ελλάδα.

J : Τι κάνεις για διασκέδαση;
Γ: Συλλέγω στυλό για διασκέδαση.

J : Τι γλώσσα μιλάς;
Γ: Μιλώ ελληνικά αλλά δεν γράφω. Σπουδάζω ρωσικά τώρα.

J : Τρως πρωινό;
Γ: Ναι! Κάθε μέρα. Αγαπώ τα κουλούρια με σταφίδες.

J: Πού μένεις;
Γ: Μένω στο Πίρσον κολέγιο.

J: Τι μουσική ακούς;
Γ: Αγαπώ τη μουσική τζαζ, και ο αγαπημένος μου μουσικός είναι ο Wynton Marsalis.

J: Ποιο είναι το αγαπημένο σου φαγητό ;
Γ: Το αγαπημένο μου φαγητό είναι στιφάδο κουνέλι.

J: Χαίρω πολύ, Γιώργο!

Τζέσικα Τόρντοφ και Γιώργος Ρημάκης

Ευανθία Μαρία Ζουμπουλίδου Καραγιάννη

Πριν απο δύο μήνες, η κυρία Μαρία μας είπε να βρούμε ένα άτομο από την Ελλάδα να πάρουμε συνέντευξη για μια εργασία. Επέλεξα τη γιαγιά μου γιατί πρώτα, αυτή είναι η μόνη ελληνίδα συγγενής με την οποία μιλάω πολύ. Δεύτερον, έχει μια πολύ ενδιαφέρουσα ιστορία ζωής. Η γιαγιά μου είναι μια πολύ επιτυχημένη αρχιτέκτονας και εκπληκτικό πρόσωπο.

Πέρυσι πήρα συνέντευξη από τη γιαγιά μου για τον πόλεμο στην Ελλάδα, ήταν για ένα μάθημα για τους πολέμους. Ήθελα να της πάρω συνέντευξη πάλι για να μάθω περισσότερα για τη ζωή της και όχι μόνο τον πόλεμο. Για να κάνουμε τη συνέντευξη, έγραψα τις ερωτήσεις μου σε ένα χαρτί και στη συνέχεια το έστειλα στην γιαγιά μου. Ο πατέρας μου το τύπωσε, και η γιαγιά έγραψε τις απαντήσεις της στο χαρτί και στη συνέχεια το έστειλε στο φαξ μου στο Πανεπιστήμιο.

Μου άρεσε πολύ αυτή η εργασία γιατί έμαθα περισσότερα σχετικά με τη γιαγιά μου, και γράφοντάς τα μπορώ να τα πω στα παιδιά μου. Οι ηλικιωμένοι έχουν περάσει πολλά περισσότερα από ό,τι οι νέοι σήμερα, και είναι σημαντικό να γνωρίζουμε τις ιστορίες τους πριν πεθάνουν.

Η γιαγιά μου είναι μια πρώτης γενιάς Καναδή. Όταν ήταν δεκαεννέα, πήρε ένα βατόρι για τον Καναδά για να πάει στο Πανεπιστήμιο γιατί υπήρχε πόλεμος στην Ελλάδα. Τώρα η γιαγιά μου ζει στον Καναδά για έξι μήνες και στην Ελλάδα για έξι μήνες.

Ποιο είναι το πλήρες όνομά σου;
Ευανθία Μαρία Ζουμπουλίδου Καραγιάννη.

Πού γεννήθηκες;
Γεννήθηκα στην Αθήνα το 1926.

Πού έχεις ζήσει από τότε που γεννήθηκες;
Έχω ζήσει στην Αθήνα στην Ελλάδα και στο Μόντρεαλ και στην Οττάβα στον Καναδά.

Τι γλώσσες μιλάς;
Μιλάω αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά και ελληνικά.

Πότε ήρθες στον Καναδά;
Ήρθα στον Καναδά το 1946 όταν ήμουν δεκαεννέα χρονών.

Πατί ήρθες στον Καναδά;
Ήρθα στον Καναδά για να σπουδάσω Αρχιτεκτονική στο Πανεπιστήμιο.

Τι σου αρέσει περισσότερο από την Ελλάδα όταν είσαι στον Καναδά;
Η θάλασσα και ο ήλιος, το ωραίο κλίμα.

Τι κάνεις για διασκέδαση;
Πηγαίνω περίπατο ή διαβάζω.

Ποιος διάσημος Έλληνας σου αρέσει;
Ο Κωστής Παλαμάς.

Τι νομίζεις για την οικονομική κρίση;
Είναι αποτέλεσμα της βιομηχανικής επανάστασης και της παγκοσμιοποίησης. Η γη
δεν μπορεί να συντηρήσει όλον τον κόσμο στο επίπεδο της Δύσης.

Ιουλιέτα Καραγιάννη και Ευανθία Μαρία Ζουμπουλίδου
Καραγιάννη

Η Ευανθία Μαρία Ζουμπουλίδου
Καραγιάννη με τη μητέρα της
Μάρθα Leitner

Χωρίς ενδοιασμό

Αυτή είναι η ιστορία του θείου μου Κ.Κ.: του μετανάστη, πατέρα, χήρου, και μοναχού. Για μένα, ο θεός μου πάντα μου προκαλούσε δέος και με γέμιζε περιέργεια. Επειδή ήταν ο σύζυγος της αδελφής της μητέρας μου, που δεν την γνώρισα ποτέ, τον ένιωθα λίγο μακρινό. Για αυτό, αν και είχα πολλούς θεούς που ήρθαν από την Ελλάδα, αποφάσισα να έχω τη συνέντευξη με αυτόν. Η δυσκολία με αυτή μου την απόφαση ήταν ότι ο θεός μου είναι μοναχός, ακόμα και τα παιδιά του δεν έχουν την ελευθερία να τον παίρνουν τηλέφωνο. Την παρακάτω ιστορία την είπε ο θεός μου στον γιο του, Βαγγέλη Κωσταρή, και αυτός, με την σειρά του, την διηγήθηκε σε μένα. Κοιτώντας πίσω, ακόμα αισθάνομαι την απόσταση, αλλά είμαι χαρούμενη που ξέρω πιο πολλά ενδιαφέροντα πράγματα από την ζωή του, και χαίρομαι που τώρα και άλλοι θα μάθουν για τις δυσκολίες και τις επιτυχίες του.

Πριν αρχίσω, όμως, θα ήθελα να τονίσω ότι η ιστορία που θα σας πω δεν είναι η αρχική αφήγηση. Αλλά αυτό δεν θα αλλάξει την γνησιότητα της ιστορίας. Διαβάστε την και σκεφτείτε πώς θα νιώθατε εσείς σε μια τέτοια θέση. Λοιπόν, αυτή είναι μια περίληψη της ιστορίας του θείου μου, όπως μου την είπε ο Βαγγέλης Κωσταρής, την Κυριακή της 28ης Οκτωβρίου στις δύο το απόγευμα.

«Πρώτα - πρώτα, ας τα πάρουμε από την αρχή,» ο ξαδελφός μου άρχισε. Τα παλιά χρόνια, η Χίος ήταν ένα πλούσιο νησί. Είχε μεγάλο εμπορικό ναυτικό, και ήταν γνωστή για τη μεγάλη εξαγωγή της μαστίχας. Για αυτούς που δεν ξέρουν, η μαστίχα είναι μια ρητίνη που βγαίνει από το μαστιχόδεντρο. Η μαστίχα χρησιμοποιείται για άρωμα στην τσίχλα και σε λικέρ, όπως το ούζο.

Συνεχίζοντας, ο Βαγγέλης ανέφερε την κατοχή της Χίου από τους Τούρκους το 1566 που κράτησε μέχρι τον 19ο αιώνα. Τόνισε και την καταστροφή της Χίου το 1822, όταν οι Τούρκοι σκότωσαν χιλιάδες ανθρώπων. Αυτή η σφαγή προκάλεσε μεγάλη διασπορά στους Χιώτες σε όλα τα μέρη του κόσμου. Μετά από αυτή την τραγωδία, η Χίος έμεινε χωρίς καμιά ελπίδα για ένα καλό μέλλον. Φωτιές χάλασαν πολλά μαστιχόδεντρα, και με τη σφαγή της νεολαίας το νησί ξέπεσε πολύ. Η φτώχεια συνεχίστηκε και με τους παγκόσμιους πολέμους και με τον εμφύλιο πόλεμο.

Τώρα αρχίζει το ταξίδι του θείου μου. Ο θεός μου γεννήθηκε το 1950. Πάντα ήξερε ότι δεν θα έμενε στην Ελλάδα όλη τη ζωή του γιατί δεν υπήρχε ούτε καν μια ελπίδα για μια άνετη ζωή. Επίσης, όλοι οι συγγενείς και φίλοι γύρω του φεύγανε, ή είχαν ήδη φύγει όταν ήταν δεκαοκτώ χρονών. Έτσι, ο θεός μου βρήκε έναν τρόπο να φύγει όταν κατατάχθηκε στο στρατό (κάτι που όλα τα αγόρια πρέπει να κάνουν όταν γίνουν δεκαοκτώ χρονών). Αποφάσισε να γραφτεί στο εμπορικό ναυτικό γιατί με αυτόν τον τρόπο θα ταξίδευε κάπου αλλού στον κόσμο.

Και πραγματικά, ταξίδεψε μέχρι την Καλιφόρνια με το ναυτικό το 1968. Όταν το πλοίο σταμάτησε στην Καλιφόρνια, ο θεός μου με τα λίγα κέρματα που είχε στην τσέπη του πήρε ένα ταξί για το αεροδρόμιο και πέταξε στην Ουάσινγκτον (Ντι Σι) με ένα εισιτήριο που του αγόρασε ένας θεός του. Έτσι μπήκε ο θεός μου παράνομα στην Αμερική!

Στην Ουάσινγκτον ο θεός εργάστηκε σε διάφορα μερεμέτια σαν επιστάτης ή ταμίας. Σε μια φάση, όμως, ένας που έκανε πολλές συμφωνίες με Έλληνες παράνομους

μετανάστες, άκουσε ότι η αμερικανική κυβέρνηση τον έψαχνε, και τον προειδοποίησε. Γρήγορα, γρήγορα, ο θεός κατάφερε να πάει στη Δομινικανή Δημοκρατία. Εκεί δούλεψε σε ένα εργοστάσιο που το είχε ένας Έλληνας. Ο θεός έμεινε εκεί μέχρι να πάρει διαβατήριο, πάλι παράνομα, και μετά πήγε στο Λάνκαστερ στο Νιου Τζέρσεϊ.

Κατά την διάρκεια όλων αυτών των μεγάλων αλλαγών, ο θεός μου διάβαζε πολύ. Μια μέρα, ο θεός διάβαζε ένα βιβλίο για τον Άγιο Νεκτάριο και έβαλε τα κλάματα. Μετά από αυτήν την συγκίνηση ο θεός είχε ένα κάλεσμα να γίνει κληρικός. Ακολούθησε αυτό το κάλεσμα και πήγε στο σχολείο «Holy Cross» στο Μπρούκλαϊν Μασαχουσέτη. Εκεί έκανε το οκτάχρονο πρόγραμμα να γίνει ιερέας.

Τα πρώτα χρόνια του θείου στο σχολείο δεν ήταν εύκολα γιατί ακόμα δεν ήταν άνετος με τα Αγγλικά. Όταν έκανε την εργασία του, καθότανε με το λεξικό και μετάφραζε σχεδόν κάθε λέξη. Ακόμα και στα εστιατόρια αναγκάζονταν να λείι στη σερβιτόρα: «Εγώ θα έχω το ίδιο με αυτούς», και έδειχνε τους διπλανούς πελάτες. Την πρώτη χρονιά οι βαθμοί του θείου δεν ήταν καλοί. Και από πάνω από την εργασία που έκανε στο σχολείο, δούλευε να πάρει λεφτά για να πληρώσει το σχολείο. Ο θεός, όμως, ήθελε να έχει επιτυχία, και έτσι με πολύ επιμονή, βγήκε πρώτος στην τάξη!

Την τελευταία χρονιά στο σχολείο ο θεός γνώρισε την γυναίκα του, την Ευγενία Πολίτη (είναι η αδελφή της μητέρας μου). Ήταν και αυτή μετανάστρια από την Ελλάδα. Παντρεύτηκαν, μετακομίσανε στο Νιου Τζέρσεϊ, όπου ο θεός έγινε ιερέας σε μια ελληνική εκκλησία, και είχανε δύο παιδιά: την Ειρήνη και το Βαγγέλη. Το 1991 η θεία Ευγενία πέθανε από καρκίνο του δέρματος. Ο θεός μεγάλωσε τα παιδιά του μόνος του και το 2000 τα παιδιά φύγανε για να πάνε στο πανεπιστήμιο.

Ξεκινώντας με την έμπνευση όπως ένας ιερέας από την Ελλάδα, ο Κώστας άρχισε να επισκέπτεται διάφορα μοναστήρια για χρόνια. Ο Κώστας πάλευε με δύο πράγματα. Το ένα ήταν ότι δεν ήταν χαρούμενος σαν ιερέας γιατί ήθελε απλά να είναι πνευματικός οδηγός, και δεν του άρεσε να δουλεύει με προβλήματα οικονομικά και πολιτικά της κοινότητας. Το άλλο ήταν ότι ήταν μοναχικός μετά που φύγανε τα παιδιά του. Το 2008 αποφάσισε να ακολουθήσει αυτό το καινούργιο κάλεσμα, να δώσει τον εαυτό του στον Θεό, και να γίνει μοναχός στην Ιερά Μονή Αγίου Αντωνίου του Μεγάλου, στην Φλόρενς Αριζόνα. Ήταν μια δύσκολη απόφαση, και έπρεπε να ρωτήσει πρώτα τα παιδιά του, αλλά τώρα νοιώθει ότι έκανε το σωστό.

Αυτή ήταν η ιστορία που μου είπε ο Βαγγέλης όμως εγώ είχα μια ακόμα ερώτηση: λυπάται που ήρθε στην Αμερική παράνομα; Ο Βαγγέλης απάντησε: «Λίγο ντρέπεται για το τι έκανε, αλλά δεν είχε ενδοιασμό.»

Βάσια Παννακάκου

Συνέντευξη με τον Ηλία Χωριάτη

Δημοσιογράφος = Μαρίνα Χωριάτη

Η συνέντευξη με τον θείο μου Ηλία Χωριάτη ήταν πολύ ενδιαφέρουσα. Έμαθα πολλά πράγματα και μπόρεσα να μιλήσω με τον θείο μου στο τηλέφωνο για δύο ώρες. Ο θείος Ηλίας είπε πολλά πράγματα για την οικογένειά μας. Αυτή είναι μία έκθεση με πληροφορίες από την συνέντευξη.

Πρώτα, λίγες πληροφορίες για τον Ηλία Χωριάτη. Ο θείος μου γεννήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 1933 και τώρα είναι 79. Γεννήθηκε στο Περδίκι, στην Ικαρία, στην Ελλάδα. Το Περδίκι είναι το χωριό της οικογένειάς μου στην Ικαρία, ένα νησί στο Αιγαίο Πέλαγος. Έρθε στην Αμερική τον Ιανουάριο 1947 με την μητέρα του, την αδελφή Ειρήνη, και τον αδελφό Γιώργο. Τώρα, έχει οκτώ αδέρφια: είναι ο Γιώργος, η Ειρήνη, η Σοφία, ο Νικόλαος, ο Άγγελος, ο Δημήτρης (ο πατέρας μου!), η Γιωργία, και ο Ζαχαρίας. Ο Ηλίας είναι το μεγαλύτερο από τα αδέρφια. Τώρα ο Ηλίας είναι ένας υδραυλικός και είναι ο καλύτερος υδραυλικός στο Νιου Τζέρσεϊ! Είναι παντρεμένος και έχει τέσσερα παιδιά και επτά εγγόνια.

Όταν πήρα τη συνέντευξη με τον θείο Ηλία, ο θείος μου είπε την ιστορία για την οικογένειά μας. Τώρα θα πω μια μεγάλη ιστορία από την συνέντευξη.

«Το 1942 δύο νέοι ερωτεύτηκαν» είπε ο Ηλίας. Όταν ο παππούς μου, ο Άγγελος, είδε την Σταματούλα, τη γιαγιά μου, ήξερε ότι αυτή είναι το πιο όμορφο κορίτσι στο χωριό. Παντρεύτηκαν στις 19 Ιανουαρίου 1943. Είχαν τρία παιδιά στην Ελλάδα = τον Ηλία, τον Γιώργο, και την Ειρήνη (είχαν τα άλλα παιδιά στην Αμερική). Ο Άγγελος άρχισε δουλειά με τα πλοία από την Αθήνα και την Ικαρία. Μία μέρα ο Άγγελος έπρεπε να πάει στην Αμερική με το πλοίο για δουλειά. Όταν είδε την Αμερική, ο Άγγελος νόμισε ότι «αυτό είναι το πιο ωραίο μέρος στον κόσμο!» Ο Άγγελος αποφάσισε ότι θα φέρει την οικογένειά του στην Αμερική για μια καλύτερη ζωή. Πια να κερδίσει χρήματα ο Άγγελος άρχισε δουλειά σε ένα ελληνικό εστιατόριο στο Camden, New Jersey. Αλλά, όταν ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος άρχισε, ο Άγγελος πήγε στον αμερικάνικο στρατό, γιατί μετά τον πόλεμο, ο Άγγελος θα μπορούσε να είναι ένας Αμερικανός πολίτης. Επίσης μπόρεσε να κερδίσει χρήματα, και μπόρεσε να φέρει την οικογένειά του στην Αμερική.

Ο Ηλίας και η μητέρα του, η αδελφή Ειρήνη (ήταν ένα μωρό), και ο αδελφός ο Γιώργος, ήρθαν στην Αμερική τον Ιανουάριο 1947 και πήγαν στο Camden και συνάντησαν τον Άγγελο. Ο Ηλίας ήταν πολύ χαρούμενος όταν είδε τον πατέρα του, και η Σταματούλα, ο Γιώργος, και η Ειρήνη ήταν πολύ χαρούμενοι επίσης.

Το πρώτο πράγμα που έκαναν οι γονείς του Ηλία ήταν η εγγραφή του σε σχολείο. Ο Ηλίας αγάπησε το σχολείο. Είπε: «Οι πρώτες λέξεις που έμαθα στα αγγλικά ήταν 'OK', 'Thank you' και 'Coca Cola'». Ο Ηλίας ήξερε ότι πρέπει να μάθει πολλά πράγματα για να ταιριάζει με τις Αμερικανίδες. Ο Ηλίας ήταν πολύ έξυπνος, και όλα τα κορίτσια ήθελαν να τον βοηθήσουν. «Αλλά», είπε ο Ηλίας, «το μόνο κορίτσι για μένα ήταν η δασκάλα μου.»

Ο Ηλίας αγάπησε την δασκάλα του. Ο Ηλίας έκανε καθετί έλεγε η δασκάλα. Μια μέρα, η δασκάλα είπε: «Για τη μέρα της μητέρας, να αγοράσετε λουλούδια για

τις μητέρες σας.» Ο Ηλίας δεν ήξερε τις παραδόσεις της Αμερικής, και άκουσε την δασκάλα του. Λοιπόν, ο Ηλίας πήγε στο χωράφι κοντά στο σπίτι του. Το χωράφι είχε πολλά λουλούδια. Ο Ηλίας έκοψε είκοσι λουλούδια για την μητέρα του.

Αλλά, ο Ηλίας δεν είδε τους τρεις αστυνομικούς δίπλα στο χωράφι. Οι αστυνομικοί είπαν στον Ηλία «να πας στο σπίτι.» Ο Ηλίας δεν ήξερε γιατί οι αστυνομικοί είχαν πολύ άγχος, και πήγε στο σπίτι του με τα λουλούδια για την μητέρα του...με τους αστυνομικούς πίσω του. Όταν ο Ηλίας ήρθε στο σπίτι, ο πατέρας του είπε «Ηλία! Γιατί έχεις τρεις αστυνομικούς; Από πού είναι αυτά τα λουλούδια;»

Ο Ηλίας απάντησε «Από το χωράφι κάτω από το δρόμο!»
«Αχ!» είπε ο πατέρας, «Αυτό είναι το δημαρχείο!»

Ο Ηλίας είπε «Η δασκάλα μου είπε 'για την μέρα της μητέρας, δώσε λουλούδια στην μητέρα,' και σήμερα είναι μέρα της μητέρας, και εδώ είναι τα λουλούδια!»

Οι αστυνομικοί είπαν «Όχι, αυτά τα λουλούδια δεν είναι για την μητέρα, είναι για την πόλη!»

Ο Ηλίας λυπήθηκε πολύ, αλλά όταν η μητέρα του ήρθε στο σπίτι, ο Ηλίας είπε «Καλή μέρα της μητέρας!» και της έδωσε τα λουλούδια. Η μητέρα του ήταν πολύ χαρούμενη, και οι αστυνομικοί, όταν το είδαν, είπαν «Όλα καλά.» Αυτά τα λουλούδια ήταν το πρώτο δώρο που είχε η Σταματούλα για την μέρα της μητέρας. Ο Ηλίας ήξερε ότι αυτή η νέα ζωή στην Αμερική ήταν πολύ δύσκολη για την μητέρα του, και ήθελε να κάνει κάτι για να την κάνει χαρούμενη.

Μετά πέντε χρόνια, η οικογένειά του πήγε στο Pensauken, New Jersey. Ο Ηλίας πήγε στο νέο σχολείο για γυμνάσιο. Τα άλλα παιδιά γελούσαν με τον Ηλία γιατί δεν μιλούσε πολύ καλά αγγλικά. Αλλά ο Ηλίας είπε «δεν πειράζει» γιατί ήταν πιο σημαντικό να τελειώσει το σχολείο και να βρει δουλειά.

Μετά ο Ηλίας αποφοίτησε από το σχολείο, πήγε στο πανεπιστήμιο «County Technical Institute» και ερωτεύτηκε με τα υδραυλικά. Ο Ηλίας έγινε ένας υδραυλικός. Αλλά το 1956 πήγε στο στρατό, και υπηρέτησε το 1956, 1957, 1958, και 1959 στη Γερμανία. Ήταν λοχίας στο Army Corps of Engineers.

Όταν ήταν στην Γερμανία, είχε σαράντα μέρες για να έχει ένα ταξίδι. Βεβαίως ο Ηλίας πήγε στην Ικαρία και αυτή ήταν η πρώτη φορά που ο Ηλίας είδε την Χρυσούλα. Ο Ηλίας ερωτεύτηκε την Χρυσούλα, και τη ρώτησε «Θα με παντρευτείς;» Η Χρυσούλα του είπε «Μάλιστα!» και οι δύο παντρεύτηκαν το 1957. Όλοι οι άνθρωποι στην Ικαρία ήρθαν στο γάμο και η γιορτή ήταν δύο μέρες!

Ηλίας Χωριάτης και Μαρίνα Χωριάτη

Όταν η Χρυσούλα ήρθε στην Αμερική, έπρεπε να σπουδάσει για τις εξετάσεις για να γίνει αμερικανός πολίτης. Ο Ηλίας τη βοήθησε. Όταν η Χρυσούλα διάβαζε για την αμερικάνικη σημαία, ο Ηλίας της είπε «Τα 50 αστέρια είναι για τους 50 όμορφους άνδρες και οι 13 ρίγες είναι για τις 13 αυθεντικές αδελφές.» Η Χρυσούλα έγινε μία αμερικανίδα πολίτης και οι δύο έχουν τέσσερα παιδιά στην Αμερική. Ο Ηλίας έχει μια ωραία ζωή στην Αμερική, και ευχαριστεί τον Θεό κάθε μέρα.

Οι δύο αδελφές

Όταν μίλησα με τη μητέρα μου και τη θεία μου μου άρεσε πολύ. Η μητέρα μου και η θεία μου δεν είπαν αυτό που νόμιζα ότι θα μου έλεγαν. Η μητέρα και η θεία μου έδωσαν απαντήσεις που νομίζω δεν ήταν τόσο καλές. Νομίζω ότι οι απαντήσεις τους δεν ήταν τόσο ενδιαφέρουσες γιατί δεν είπαν όλη την αλήθεια! Όταν σκέφτηκα και έγραψα τις ερωτήσεις για τη συνέντευξη, ήξερα τη μητέρα μου και τη θεία μου. Όμως, οι απαντήσεις τους δεν είναι το ίδιο με αυτά που ξέρω για τη μητέρα μου και τη θεία μου.

Νομίζω ότι θα ήταν καλύτερα να μιλώ με έναν άνθρωπο πως δεν ξέρω από έναν άνθρωπο που ξέρω, γιατί όταν δεν ξέρω έναν άνθρωπο δεν ξέρω τι θα μου πει. Επίσης όταν μιλώ με έναν άνθρωπο που δεν ξέρω, όλα που μου λέει είναι νέα. Η οικογένειά μου ίσως μπορεί να λέει καινούρια πράγματα, αλλά οι άγνωστοι πάντα λένε νέα πράγματα. Όταν μιλώ με ανθρώπους που δεν ξέρω, η συζήτηση είναι πιο επίσημη και μοιάζει περισσότερο με μια συνέντευξη. Επειδή μίλησα με την οικογένειά μου η συνέντευξη μου δεν ήταν επίσημη. Ήξερα την απάντηση για πολλά από τα πράγματα που ρώτησα. Ήξερα τα γενέθλιά τους. Ήξερα πότε έφυγαν από την Αθήνα και πότε ήρθαν στην Αμερική. Και ήξερα πόσο χρονών ήταν.

Όταν μίλησα με τη μητέρα μου, η μητέρα μου ήταν άρρωστη στο κρεβάτι της. Η μητέρα μου φορούσε τα ρούχα με τα οποία κοιμάται. Έτρωγε σαλάτα και διάβαζε εφημερίδες. Μια εβδομάδα πριν η μητέρα μου είχε μια εγχείριση και ήταν πολύ πολύ κουρασμένη. Έτσι η συνέντευξή μου με τη μητέρα μου ήταν μικρή. Τα ελληνικά της μητέρας μου δεν ήταν τόσο καλά γιατί ήταν κουρασμένη και δεν ήξερε όλες τις λέξεις. Πολλές φορές σταματήσαμε, γιατί δεν θυμήθηκε μια λέξη και πήγαμε να ρωτήσουμε τη θεία μου για τη λέξη. Η μητέρα μου μιλάει πολύ καλύτερα αγγλικά από ελληνικά. Η συνέντευξη μου με τη θεία μου ήταν καλύτερη γιατί δεν ήταν κουρασμένη και τα ελληνικά της είναι πολύ καλά. Η θεία μου ήταν στην πολυθρόνα όταν μίλησα μαζί της. Δεν είχαμε πολύ ώρα γιατί θα πήγαινε έξω.

Η μητέρα μου και η θεία μου γεννήθηκαν στην Αθήνα. Η μητέρα μου γεννήθηκε στις δεκαπέντε Ιουλίου χίλια εννιακόσια πενήντα. Η θεία μου γεννήθηκε στις είκοσι μία Μαρτίου χίλια εννιακόσια πενήντα δύο. Οι γονείς τους ήταν ο Κωνσταντίνος και η Ελένη. Οι γονείς τους χώρισαν όταν ήταν νέες. Ζούσαν με την μητέρα τους. Η μητέρα και η θεία μου ήταν πολύ κοντά με την μητέρα τους. Η θεία μου ήταν πολύ κοντά με τον μπαμπά της, αλλά η μητέρα μου δεν ήταν τόσο πολύ. Η μητέρα μου ήταν πολύ καλή στο σχολείο. Η θεία μου δεν ήταν τόσο καλή στο σχολείο, αλλά ήταν μια όμορφη χορεύτρια και ηθοποιός.

Η μητέρα μου ήταν δέκα οκτώ όταν έφυγε από την Ελλάδα. Η θεία μου ήταν δέκα επτά όταν έφυγε από την Ελλάδα. Η μητέρα και η θεία μου πήγαν στην Αγγλία για πανεπιστήμιο. Η μητέρα μου πήγε στο University of Cambridge και η θεία μου πήγε στο Royal Academy of Dramatic Art. Η μητέρα μου έφυγε από την Αγγλία όταν ήταν τριάντα δύο χρονών. Η θεία μου έφυγε από την Αγγλία όταν ήταν είκοσι τριών χρονών. Πήγαν στην Αμερική. Η μητέρα μου πήγε στη Νέα Υόρκη και η θεία μου πήγε στο Λος Άντζελες. Η μητέρα μου και ο μπαμπάς μου παντρεύτηκαν όταν ήταν τριάντα έξι. Ήταν παντρεμένοι για ένδεκα χρόνια. Είχαν δύο παιδιά, την αδερφή μου

τη Χριστίνα που είναι είκοσι τριών και εμένα. Η θεία μου δεν παντρεύτηκε και δεν έχει παιδιά, αλλά αυτή είναι σαν μια δεύτερη μητέρα στην αδελφή μου και εμένα.

Η θεία μου είναι περισσότερο Ελληνίδα από τη μητέρα μου. Η θεία μου έχει Έλληνες φίλους, μαγειρεύει ελληνικό φαγητό, πάει στην Ελλάδα, μιλάει ελληνικά, πάει στην ελληνική εκκλησία. Όλοι οι άνθρωποι τη βλέπουν ως Ελληνίδα. Οι άνθρωποι βλέπουν τη μητέρα μου ως ξένη εξαιτίας της προφοράς της. Η μητέρα μου πήγε στην Ελλάδα δύο φορές μετά που πέθανε ο πατέρας της το δύο χιλιάδες ένα. Η μητέρα μου δεν μαγειρεύει και δεν τρώει ελληνικό φαγητό. Η δουλειά της μητέρας μου είναι στην Αμερική γιατί ασχολείται με την αμερικανική πολιτική. Η δουλειά της θείας μου είναι για την Ελλάδα. Γράφει για Έλληνες Θεούς και Θεές. Αλλά η μητέρα μου και η θεία μου θέλουν να ζήσουν στην Αμερική. Αν και έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα έζησαν στην Αμερική περισσότερο χρόνο. Η μητέρα μου και η θεία μου έχουν γίνει μέρος της Αμερικής, παρότι θα είναι επίσης πάντα Ελληνίδες.

Ισαβέλα Χάφινγκτον

Αγάπη Στασινοπούλου και Αριάννα Χάφινγκτον

Συνέντευξη με τον Νίκο Γιωργάκαρο

Μου άρεσε πάρα πολύ να είμαι ένας δημοσιογράφος. Είναι ένα φανταστικό επάγγελμα γιατί οι δημοσιογράφοι ακούνε τις όμορφες ιστορίες των ανθρώπων κάθε μέρα. Όλοι οι άνθρωποι έχουν ιστορίες. Όταν ακούμε, μαθαίνουμε για αυτούς τους ανθρώπους, για τη ζωή, και για τους εαυτούς μας.

Αυτή η συνέντευξη έγινε στις οκτώ Νοεμβρίου 2012. Συνάντησα τον Νίκο στην πιτσαρία του γύρω στις επτά το βράδυ. Ολόκληρη η πιτσαρία μύριζε υπέροχα. Καθίσαμε στο γραφείο του και μιλήσαμε για τα εξής:

Το όνομά του είναι Νίκος Γιωργάκαρος. Ο Νίκος είναι 54. Γεννήθηκε στις 29 Μαΐου 1958. Ο Νίκος μεγάλωσε στην Ίμβρο, ένα μικρό νησί στο Αιγαίο, αλλά γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη γιατί δεν υπήρχαν νοσοκομεία στο νησί του.

Ο Νίκος ήρθε στην Αμερική (στο Μπρούκλιν, Νέα Υόρκη) στις 29 Μαΐου 1966. Θυμάται την ακριβή ημέρα γιατί ήταν τα γενέθλιά του. Ήταν εννέα χρονών. Έφτασε με ένα πλοίο με τη μητέρα και την αδελφή του. Ο πατέρας του ήρθε αργότερα.

Η οικογένειά του ήρθε στην Αμερική γιατί οι Τούρκοι πήραν την Ίμβρο. Λέει ότι οι Τούρκοι έφεραν φυλακισμένους από το Κουρδιστάν. Οι φυλακισμένοι έτρεξαν ελεύθερα, έτσι τα σχολεία και οι εκκλησίες έκλεισαν. Οι γονείς του δεν ήθελαν τα παιδιά τους να μεγαλώσουν ως μουσουλμάνοι.

Στη δεκαετία του 1980, ο Νίκος ήταν ένας τραπεζίτης στη Wall Street, αλλά λέει ότι αυτό δεν ήταν ένα καλό επάγγελμα. Οι τράπεζες έκλεισαν και έπρεπε να πάει σε νέα δουλειά. Τώρα έχει τη δική του επιχείρηση: το εστιατόριο Town Pizza στο New Haven. Του αρέσει να έχει τη δική του επιχείρηση γιατί μπορεί να ελέγχει το μέλλον του.

Ο Νίκος έχει ακόμη θείους, θείες, και ξαδέλφους στην Ελλάδα. Οι ξαδέλφοι του διδάσκουν ελληνικά στους Τούρκους φοιτητές λόγω της οικονομικής κρίσης.

Όταν ήταν παιδί στην Ίμβρο, ο Νίκος δούλευε στο αγρόκτημα με την οικογένειά του. Φρόντιζε κοτόπουλα και πρόβατα. Έπαιζε επίσης ποδόσφαιρο όταν ήταν ελεύθερος. Γενικά δεν υπήρχε ηλεκτρικό ρεύμα, αλλά κάποια μέρα κάποιοι άνθρωποι έξω από το νησί έφεραν το φιλμ «Ταρζάν» και ο λαός της Ίμβρου το είδε. Όταν είδαν το λιοντάρι, οι άνθρωποι της Ίμβρου έτρεξαν έξω από το θέατρο!

Ο Νίκος θέλει να επιστρέψει στην Ελλάδα και να δείξει την Ίμβρο στα δύο παιδιά του. Θέλει τα παιδιά του να καταλάβουν τη σκληρή ζωή του πατέρα τους, μια ζωή χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα ή παιχνίδια βίντεο Pokemon.

Η καλύτερη μέρα της ζωής του, ο Νίκος λέει, είναι όταν ήρθε στην Αμερική. Είδε την όμορφη γέφυρα του Μπρούκλιν για πρώτη φορά. Είδε μεγάλα αμερικανικά κτίρια και έφαγε παγωτό για πρώτη φορά.

Γιάννης Λορ και Νίκος Γιωργάκαρος

Ο Νίκος έχει μια γυναίκα που ονομάζεται Καλλιόπη. Συναντήθηκαν σε μια εκκλησία όταν ο Νίκος ήταν 27. Η Καλλιόπη ήταν 24. Η Καλλιόπη ήταν το πρώτο ελληνικό κορίτσι που ο Νίκος αγάπησε. Ο Νίκος είπε αυτό για την αγάπη: «Το άλλο άτομο σε καταλαβαίνει.»

Συνέντευξη με τη Μαγδαληνή

Είμαι μια φοιτήτρια και σπουδάζω Χημεία. Είμαι παντρεμένη και έχω τέσσερα παιδιά. Η οικογένειά μου και η δουλειά μου με απασχολούν πολύ, γιατί ήθελα να κάνω ένα πράγμα για διασκέδαση. Εγώ επέλεξα να σπουδάσω ελληνικά. Για το μάθημα των ελληνικών έπρεπε να κάνω μια συνέντευξη με μια ελληνίδα.

Συνάντησα τη Μαγδαληνή Βαστάκη στο σπίτι της και μου είπε την ιστορία της. Αυτή είναι από το Καρπενήσι, ένα χωριό στα βουνά της Ελλάδας. Αυτή είναι ένα από δέκα παιδιά. Όταν αυτή ήταν δεκαπέντε χρονών, συνάντησε τον Έλληνα που παντρεύτηκε. Η συνάντηση οργανώθηκε από την γιαγιά της και την θεία του. Αυτός έμενε στην Αμερική και πήγε στην Ελλάδα για λίγες διακοπές. Έτσι η Μαγδαληνή και αυτός είχαν μόνο μερικές εβδομάδες να επιλέξουν αν θέλουν να παντρευτούν. Αυτός άρρεσε στη Μαγδαληνή, έτσι παντρεύτηκαν και ήρθαν στην Αμερική. Σε επτά ή οχτώ χρόνια είχε δύο κόρες και δύο γιους. Ο άντρας της έλεγε «Δεν μπορώ να καθίσω δίπλα της χωρίς να μείνει έγκυος». Έμεινε στο σπίτι της με τα παιδιά και τον άντρα της. Ο άντρας της δούλευε στο μαγαζί που ανήκε στους γονείς του από πριν. Όταν όλα τα παιδιά ήταν στο σχολείο, κι αυτή άρχισε να δουλεύει στο μαγαζί.

Τώρα η Μαγδαληνή είναι σαράντα οχτώ χρονών και μένει στην Αμερική ακόμη. Της λείπουν τρία πράγματα από την Ελλάδα πιο πολύ. 1) Η θάλασσα που είναι πολύ καθαρή και γαλήνια, 2) το κλίμα που έχει μακριά και ξηρά καλοκαίρια, και 3) η κοινωνική ζωή που πάντα έχεις ώρα να μιλάς και η δουλειά δεν είναι το κέντρο της ζωής. Ωστόσο, αυτή δεν θέλει να μείνει στην Ελλάδα για δύο πράγματα. Το πρώτο πράγμα είναι ότι όλα τα παιδιά της μένουν στην Αμερική, αλλά δύο μένουν μακριά από εδώ στην Washington και Washington D.C. Το δεύτερο πράγμα είναι ότι αυτή δεν ξέρει το σύστημα τώρα και υπάρχει λιγότερη ασφάλεια στην Ελλάδα. Δεν της αρέσει ότι πρέπει να είσαι επιθετικός και ότι μερικοί νόμοι δεν εφαρμόζονται. Αυτή είχε πολλά παραδείγματα. Μερικά παραδείγματα είναι: 1) δεν δίνουν τους μισθούς που υπόσχονται, 2) μπορεί να περιμένεις όλη την ημέρα στην γραμμή της τράπεζας γιατί άλλοι άνθρωποι μπαίνουν και πάνε πιο μπροστά από σένα, και 3) οι άνθρωποι σπρώχνουν άλλους ανθρώπους έξω από την γραμμή για το λεωφορείο. Για όλους τους λόγους, η Μαγδαληνή θα μείνει στην Αμερική. Μετά που άκουσα την ιστορία της εκτιμώ την ζωή μου στην Αμερική πιο πολύ.

Βικτώρια Μοόνεϋ

Ο Αντώνης Κουτρουμάνης και το ταξίδι του στην Αμερική

Μία ιστορία που γράφτηκε από την Ρόζα Γκούεν

Ένα βροχερό βράδυ του Οκτωβρίου, την ώρα που οι φοιτητές του πανεπιστημίου Γέιλ προετοιμάζονταν να πάνε στα σπίτια τους για διακοπές, κάθισα με τον Αντώνη Κουτρουμάνη σ'ένα τραπέζι στην ταβέρνα «Yorkside Pizza». Ο Αντώνης, ο ιδιοκτήτης της ταβέρνας, βιάστηκε να φέρει μερικές πίτσες, αλλά συμφώνησε να απαντήσει στις ερωτήσεις μου. Καθίσαμε στο πίσω μέρος της ταβέρνας, που λίγοι πελάτες θα ήθελαν να πάνε, κι εγώ – η δημοσιογράφος – πήρα συνέντευξη από τον Αντώνη – έναν Έλληνα μετανάστη που ήρθε στην Αμερική πριν από πενήντα τέσσερα χρόνια. Ο Αντώνης ήταν πολύ ενθουσιώδης – είχε πολλά να πει, και προσπάθησε να περιγράψει τις εικόνες της Ελλάδας σε μένα. Μιλήσαμε για τριάντα λεπτά, και το επόμενο πρωί, μιλήσαμε δύο ώρες για την ζωή του. Μου άρεσε πολύ που έμαθα την ιστορία του, και ελπίζω ότι θα σας αρέσει επίσης να την ακούσετε.

Η ιστορία του Αντώνη Κουτρουμάνη άρχισε πριν από εβδομήντα ένα χρόνια, στην όμορφη χώρα της Ελλάδας. Στις είκοσι έξι Μαΐου χίλια εννιακόσια σαράντα ένα, δύο αγρότες – ο Ντίνος και η Ελένη Κουτρουμάνη – είχαν το δεύτερο αγόρι στο χωριό Κουμάρι στο Αίγιο, ένα μικρό χωριό εκατόν εβδομήντα πέντε χιλιόμετρα μακριά από την Αθήνα. Ήταν ένα χωριό, σύμφωνα με τις λέξεις του Αντώνη Κουτρουμάνη, «πάρα πολύ ωραίο σαν Καλιφόρνια» – ένα χωριό με ελιές, μανταρίνια, λεμόνια, σταφύλια, και πολλή θάλασσα.

Αλλά, δεν ήταν θαυμάσια. Όταν ο Αντώνης ήταν σχεδόν πέντε χρονών, ο εμφύλιος πόλεμος ξεκίνησε. Το μικρό αγόρι έβλεπε κάθε μέρα τις κεραμίδες, τα πτώματα, και τις σφαίρες που πετούσαν όλη τη νύχτα. Οι άνθρωποι του χωριού έβαζαν τα πτώματα στα άλογα για να τα θάψουν στην πόλη. Τα τανκς έρχονταν κάθε μέρα και οι κομμουνιστές έρχονταν κάθε νύχτα για να σαμποτάρουν την πόλη. Κάθε πρωί, ο Αντώνης και οι φίλοι του πήγαιναν στους δρόμους και έπαιζαν με τα φυσίγγια των όπλων. Και στο ηλιοβασίλεμα, όλοι οι άνθρωποι έπρεπε να πάνε μέσα στα σπίτια τους. «Τι βλέπεις στην τηλεόραση σήμερα στο Αφγανιστάν, Ιράν, Πακιστάν – το έζησα τότε», είπε ο Αντώνης. «Έζησα μία ζωή στην οποία είδα όλα τα πράγματα.»

Ο εμφύλιος πόλεμος τελείωσε στα χίλια εννιακόσια σαράντα εννιά, αλλά ακόμα η Ελλάδα δεν ήταν καλά. «Ήταν όλα σε ακαταστασία», είπε ο Αντώνης. «Από το χίλια εννιακόσια σαράντα εννιά ως το χίλια εννιακόσια πενήντα οκτώ, ήταν μόνο λίγη πρόοδος.» Πολλά σπίτια δεν είχαν ηλεκτρισμό, δεν είχαν θέρμανση, και δεν είχαν ζεστό νερό. Δεν ήταν ραδιόφωνα ή τηλέφωνα στα σπίτια, και στο μπάνιο, έπρεπε να χρησιμοποιήσει ένα κουτί. Για να έχουν ζέστη, οι μαθητές στο Τρίτο Δημοτικό – όπου σπούδασαν ο Αντώνης και οι φίλοι του – έπρεπε να φέρουν ένα κομμάτι ξύλο στο μάθημα για να βάλουν στη σόμπα.

Στο σινεμά ο Αντώνης και οι φίλοι του είδαν τη Νέα Υόρκη, το Λος Άντζελες και το Σικάγο, τρεις μεγάλες και ξακουστές πόλεις στην Αμερική. «Εμείς είπαμε, Wow!», είπε ο Αντώνης. «Κοιτάξτε πώς μένουν στην Αμερική! Όλα αυτά τα κτίρια! Όλα αυτά τα αυτοκίνητα!» Και στα χίλια εννιακόσια πενήντα οκτώ, ο Αντώνης, η μητέρα του, ο πατέρας του, και τα αδελφια του – Γρηγόρης, Γιώτα, Ακριβή και Γιώργος

– ήρθαν στην Αμερική. Όταν ήρθαν στην Νέα Υόρκη, τα πρώτα πράγματα που είδε ο Αντώνης ήταν το Αγαλμα της Ελευθερίας και το κτίριο Empire State. Ήταν ένα σοκ για τον νέο Αντώνη – το ψηλότερο κτίριο στην Ελλάδα ήταν οκτώ ή δέκα όροφοι μόνο. Να έρθει στην Αμερική ήταν, στις λέξεις του Αντώνη, «σαν να υποσχεθείς σε ένα παιδί ότι θα πάει στο φεγγάρι.»

Ο Αντώνης και η οικογένειά του ήρθαν στο Waterbury, Connecticut για να μείνουν με τον θείο του Βασίλη Κοτσάφτη. Ο πατέρας του Αντώνη δούλεψε στο εργοστάσιο «Αμερικάνικος Ορείχαλκος», που έκανε χάλκινα υλικά. Τότε ο Αντώνης ξεκίνησε να είναι ένας λαντζέρης στην γερμανική ταβέρνα «Drescher's» για εξήντα σεντς κάθε ώρα, και κατά το καλοκαίρι, τσουγκράνιζε τα φύλλα σ' ένα πάρκο στο Milbury, Connecticut. Έκανε σάντουιτς στο «Hager's Steak House», και μετά που ο μάγειρος έφυγε, ο Αντώνης έγινε ο δεύτερος αρχιμάγειρος. Τότε ξεκίνησε μία επιχείρηση για να πουλάει παγωτό για δέκα χρόνια, μέχρι που ένας φίλος του, ο Πώργος Ζησόπουλος, τον βοήθησε να ξεκινήσει μία ταβέρνα για πίτσα. Ο Αντώνης άνοιξε τρεις ταβέρνες πριν από το χίλια εννιακόσια ογδόντα – το «West Haven Pizza Palace», το «Broadway Pizza», και τελικά, το «Yorkside Pizza», το οποίο ο Αντώνης άνοιξε στο Νιού Χέιβεν στις επτά Ιανουαρίου χίλια εννιακόσια εβδομήντα επτά.

Δούλεψε εβδομήντα οκτώ ώρες κάθε εβδομάδα, και δεν είχε καιρό να δει τους γιους του να μεγαλώνουν. Αλλά κάθε σαββατοκύριακο, τα αγόρια βοήθησαν τον πατέρα τους στο «Yorkside», που είδαν τον Αντώνη να κάνει την πίτσα. Τα αγόρια του ακολούθησαν τα βήματα του πατέρα τους – ο Ντίνος Κουτρουμάνης είναι ένας καθηγητής στο πανεπιστήμιο του Ταμπα, και διδάσκει επιχειρήσεις, και ο Γιάννης, είναι ένας καλοφαγάς αρχιμάγειρος που ειδικεύεται στο ιταλικό φαγητό, και έχει έντεταβέρνες στην Φλόριντα – δύο ταβέρνες «Antonio's Pasta and Grill» και τρεις ταβέρνες «Courtyard Grills». «Ζω το αμερικανικό όνειρο», είπε ο Αντώνης. «Μπορώ να δω τα παιδιά μου γίνονται πιο καλά από εμένα – εκείνο το όνειρο του κάθε μετανάστη.»

Τώρα, ο Αντώνης Κουτρουμάνης μένει στο Orange, Connecticut, και έχει ένα αγρόκτημα σαν το σπίτι της παιδικής ηλικίας του. Του λείπουν πολλά πράγματα από την Ελλάδα – ιδιαιτέρως το κλίμα, ο τρόπος ζωής και το φρέσκο φαγητό. «Η Ελλάδα έχει κάτι που μόνο οι χώρες της Μεσογείου έχουν», είπε ο Αντώνης. «Πήγα σε πολλούς διαφορετικούς τόπους, και τίποτα δεν είναι σαν τη Μεσόγειο. Το νερό είναι τόσο γαλάζιο, τόσο καθαρό – δεν μπορείς να το δεις πουθενά αλλού.» Επίσης στον Αντώνη λείπει ο τρόπος ζωής των ανθρώπων. Οι Έλληνες αναπαύονται το απόγευμα, και το βράδυ βγαίνουν έξω. Στον Αντώνη λείπουν τα φρέσκα ψάρια – ο βακαλάος, η τσιπούρα και το λιθρίνι – τα αρνάκια, και οι κασίκες – οι οποίες αυτός είπε ότι είναι το καλύτερο πράγμα που ένας άνθρωπος μπορεί να φάει. «Βγαίνεις έξω, και διασκεδάεις. Έχεις τις ταβέρνες, τα φρέσκα ψάρια, το φρέσκο κρασί, και τα κύματα κοντά στα πόδια σου – είναι ωραία», είπε ο Αντώνης.

Όταν πάει στο Αίγιο, ο Αντώνης παρκάρει το αυτοκίνητό του και περπατάει στους στενούς δρόμους που περπάτησε στην παιδική ηλικία του. Θυμάται μία απλή ζωή που δεν είχαν τηλεοράσεις, μία ζωή στην οποία αυτός και οι φίλοι του πήγαιναν στο κέντρο, κάθονταν στην πλατεία, και έπιναν λεμονάδα. Θυμάται τις παρελάσεις των στρατιωτών στους δρόμους. Θυμάται ένα καιρό που ήταν μόνο δύο λεωφορεία, επτά φορτηγά και δώδεκα ή δεκαπέντε χιλιάδες άνθρωποι στην πόλη. Τώρα, η Ελλάδα έχει καλύτερη τεχνολογία και ένα καλό σύστημα εκπαίδευσης για τα γυμνάσια, αλλά δεν είναι θαυμάσια. «Σήμερα η Ελλάδα γίνεται σαν την Αμερική, αλλά η Ελλάδα

ακόμα είναι μακριά από το σκοπό της», είπε ο Αντώνης. «Είναι μία ντροπή – η Ελλάδα γυρίζει στην φτώχεια πάλι.» Σκέφτεται ότι η ελληνική κυβέρνηση δεν είναι καλή και δεν έχει τα χρήματα ή το σωστό σύστημα να μεταρρυθμίσει την οικονομία, τα νοσοκομεία και την εκπαίδευση για τα πανεπιστήμια. Η Ελλάδα έχει μεγάλος χρέος γιατί η κυβέρνηση δανείζεται χρήματα από άλλες χώρες. Οι άνθρωποι περιμένουν για το γιατρό στις τρεις ή τέσσερις στο πρωί, αλλά οι πλούσιοι άνθρωποι έχουν την πρώτη προτεραιότητα. Οι καθηγητές στα πανεπιστήμια πληρώνονται από την κυβέρνηση και δεν διδάσκουν καλά, και όταν οι φοιτητές αποφοιτούν, δεν μπορούν να βρουν την δουλειά. «Δεν μου αρέσει το σύστημα εκεί», είπε ο Αντώνης. «Στην Ελλάδα, αν πρέπει να κάνεις τίποτα, πρέπει να γνωρίζεις κάποιον. Εδώ, στην Αμερική, αν είσαι φτωχός ή είσαι πλούσιος, μπορείς να κάνεις όλα τα πράγματα.»

Ο Αντώνης Κουτρουμάνης, σύμφωνα με τα λόγια του, «είναι ένας Έλληνας-Αμερικάνος, αλλά πιο σωστά είναι ένας Αμερικάνος-Έλληνας.» Του αρέσει να κάνει επίσκεψη στο σπίτι του στον Ριζόμυλο, αλλά δεν θα ήθελε να μείνει στην Ελλάδα για πάντα. Το αμερικάνικο σύστημα είναι καλύτερο από το ελληνικό σύστημα, με μία καλύτερη κυβέρνηση και καλύτερα πανεπιστήμια. Ενώ είδε τον πόλεμο και την φτώχεια κατά την παιδική ηλικία του στο Κουμάρι Αιγίων, πέτυχε το αμερικάνικο όνειρό του – να έρθει στην Αμερική και να βρει πιο ευημερία από αυτή που βρήκαν οι γονείς του. «Η Ελλάδα είναι η μητέρα μου, αλλά η χώρα που με υιοθέτησε είναι καλύτερη», είπε ο Αντώνης με ευγνωμοσύνη. «Το αληθινό σπίτι μου είναι η Αμερική.»

Ρόζα Γκούεν και Αντώνης Κουτρουμάνης

Συνέντευξη με την Gail Holst-Warhaft

Επέλεξα να κάνω μια συνέντευξη με την Γκέιλ Holst-Warhaft για δύο λόγους. Ο πρώτος λόγος είναι ότι αποφάσισα να μην κάνω συνέντευξη με κάποιον μέσα στην οικογένειά μου, γιατί γνωρίζω πολύ καλά τις ιστορίες της ζωής τους και πώς ταξίδεψαν από την Ελλάδα στην Αμερική. Ο πατέρας μου μου είπε τις ιστορίες πολλές φορές από όταν ήμουν πολύ νέος, και μπορώ να τα θυμάμαι τόσο εύκολα όσο το όνομά μου. Πίστευα ότι μια συνέντευξη με την Γκέιλ ήταν μια μεγάλη ευκαιρία να μάθω κάτι καινούργιο. Ο δεύτερος λόγος είναι ότι η Γκέιλ είναι πολύ στενή φίλη μου. Είμαι ο πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας στο Cornell και η Γκέιλ ήταν ο σύμβουλος για τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Επομένως, πίστευα ότι η συνέντευξη ήταν μια μεγάλη ευκαιρία για να έρθω πιο κοντά με κάποιον που με νοιάζει πάρα πολύ.

Η συνέντευξη έγινε ένα πρωί της Δευτέρας στο γραφείο της Γκέιλ. Είχα ένα διάλειμμα ανάμεσα σε δύο τάξεις, και η Γκέιλ μου έδωσε λίγο χρόνο πριν από τις συνεδριάσεις της για να μιλήσει μαζί μου. Συναντιόμαστε πολύ συχνά για να πούμε καφέδες και να μιλήσουμε μαζί, έτσι για πολλούς λόγους η συνάντησή μας δεν ήταν διαφορετική από κάθε άλλη μέρα. Ωστόσο, μιλήσαμε για θέματα πολύ πιο προσωπικά από τον καιρό ή τα νεότερα κουτσομπολιά για το Cornell. Εδώ είναι η απομαγνητοφώνηση της συνομιλίας μας:

1. Πώς σας λένε;

Το όνομά μου είναι Γκέιλ Holst-Warhaft. Οι φίλοι μου έδωσαν σε μένα το όνομα «Ηλέκτρα» στα ελληνικά.

2. Πού γεννηθήκατε;

Γεννήθηκα στην Μελβούρνη, Αυστραλία.

3. Πού είναι η οικογένειά σας τώρα;

Ζω με τον άντρα μου και τα παιδιά μου στην Ιθάκη. Οι γονείς μου πέθαναν, και ο αδελφός μου μένει στο Μπανγκόγκ.

4. Ποιο είναι το επάγγελμά σας;

Είμαι καθηγήτρια στο τμήμα ευρωπαϊκών σπουδών στο πανεπιστήμιο του Cornell. Διδάσκω στους μαθητές, παίζω μουσική ρεμπέτικη, γράφω βιβλία, και μεταφράζω ελληνική λογοτεχνία.

5. Πότε ήταν η πρώτη φορά που πήγατε στην Ελλάδα;

Πήγα για πρώτη φορά το 1965, όταν ήμουν έφηβη.

6. Γιατί πήγατε;

Όταν ήμουν φοιτήτρια, το όνειρό μου ήταν να ταξιδέψω στην Ευρώπη. Γιατί υπήρχε μια μεγάλη κοινότητα των Ελλήνων μεταναστών στη Μελβούρνη, ήταν εύκολο να βρεις ένα πλοίο που ταξιδεύει στην Ελλάδα.

7. Πώς πήγατε εκεί;

Ταξίδεψα με μια φρεγάτα. Ήμουν στον ωκεανό για ένα μήνα.

8. Πόσο χρόνο μείνατε εκεί;

Την πρώτη φορά, έμεινα για τρεις μήνες. Τη δεύτερη φορά, έμεινα για ενάμιση χρόνο. Έφυγα μετά το στρατιωτικό πραξικόπημα το 1967. Επέστρεψα το 1974 και έμεινα μέχρι το 1980. Μαζί, έμεινα σχεδόν δέκα χρόνια.

9. Γιατί μείνατε στην Ελλάδα;

Έζησα στην Ελλάδα σε μια εποχή που η ποίηση και η μουσική έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην κοινωνία και τον πολιτισμό. Μου άρεσε πολύ αυτό.

10. Πότε ήρθατε στην Αμερική;

Ήρθα το 1980, μετά γνώρισα τον άντρα μου στο Λονδίνο. Είχε δουλειά, δίδασκε μηχανολογία στο Cornell.

11. Ποιο ήταν το καλύτερο πράγμα στην Ελλάδα;

Καθόμουν στην ταβέρνα, άκουγα ρεμπέτικα, και έπινα ρετσίνα με τους φίλους μου. Αυτή ήταν ζωή.

12. Τι σας θυμίζει Ελλάδα στο σπίτι;

Πάντα διαβάζω και γράφω στα Ελληνικά. Μιλώ στα Ελληνικά με τον εκδότη μου σχεδόν κάθε μέρα, και έχω πολλούς φίλους που μιλούν ελληνικά στην Ιθάκη και σε όλη την Αμερική.

13. Βλέπετε τον εαυτό σας ως Ελληνίδα;

Δεν ξέρω τι είμαι, αλλά δεν πειράζει. Οι Έλληνες νομίζουν ότι είμαι τρελή.

Πριν τη συνομιλία μας, ήξερα την ιστορία της ζωής της Γκέιλ από μόνο μικρά κομμάτια των πληροφοριών που θυμήθηκα μετά από πολλά χρόνια. Μετά, αισθάνθηκα ότι είχα μια ιδιαίτερη σχέση με την Γκέιλ που δεν είχα πριν από αυτήν την κουβέντα μας. Φαντάζομαι ότι αυτό είναι το ίδιο συναίσθημα που ένας εθνογράφος αισθάνεται κάθε φορά που ρωτάει κάποιον για την ιστορία της ζωής του. Νομίζω το να γνωρίζεις την ιστορία της ζωής κάποιου άλλου, με τα πάθη και τα όνειρά του, αυτό σε κάνει αμέσως να είστε φίλοι. Φαντάζομαι επίσης ότι αυτό που έκανα ήταν καλύτερο από τη δουλειά του εθνογράφου γιατί η πληροφορήτριά μου ήταν ήδη μια καλή φίλη από την αρχή!

Αλέξης Ορφανός

Γκέιλ Holst-Warhaft

Η συνέντευξη με τον θείο μου Κώστα Κρασά

Η συνέντευξη μου ήταν πολύ καλή. Πριν δεν ήξερα ότι ο θείος μου είναι πολύ αστείος και δεν ήξερα ότι γεννήθηκε στην Ελλάδα. Νόμιζα ότι όλη η οικογένειά μου γεννήθηκε στην Αμερική, γιατί ο παππούς μου και η γιαγιά μου γεννήθηκαν στην Νέα Υόρκη και δεν μιλάνε ελληνικά.

Τηλεφώνησα τον θείο μου πριν τον τυφώνα Σάντι. Ήταν... πολύ ενδιαφέρον! Ο θείος Κώστας είναι πολύ μεγάλος—λοιπόν, δεν σκέφτεται πολύ καλά, δεν μιλάει πολύ καλά, και δεν ακούει πολύ καλά. Δεν απαντούσε στις ερωτήσεις μου όλη την ώρα, και μιλούσε για πράγματα που είναι πολύ μπερδεμένα—ο πατέρας του είχε συλληφθεί από τους Γερμανούς, ο πατέρας του είχε ένα λεωφορείο, χτύπησε σαράντα πέντε πρόβατα... Δεν νομίζω ότι όλα είναι αλήθεια. Μετά την συνέντευξη η μητέρα μου μου είπε πράγματα που δεν μου είπε ο θείος Κώστας: κάποια ονόματα και ότι ο Κώστας παντρεύτηκε δύο φορές.

Σπουδάζω μουσική και έγραψα ένα τραγούδι για την ιστορία του θείου μου. Το τραγούδι ήταν πολύ δύσκολο. Δεν μπόρεσα να γράψω όπως γράφω συνήθως—έπρεπε να έχει ομοιοκαταληξία σε κάθε φράση. Χρησιμοποίησα το Google για να βρίσκω λέξεις που ήταν πιο καλές, και είχα βοήθεια από έναν φίλο μου που είναι στην Ελλάδα. Η μουσική ήταν δύσκολη, επίσης, γιατί έπρεπε να τραγουδήσω πάρα πολύ γρήγορα. Τραγουδήσα για τρεις ώρες (και πριν, έγραψα μουσική για τέσσερις ώρες).

Η συνέντευξη:

Εγώ: Πότε γεννήθηκες;

Ο Κώστας: Γεννήθηκα το χίλια εννιακόσια τριάντα έξι. Τι άλλο θέλεις να ξέρεις;

Εγώ: Πού γεννήθηκες;

Ο Κώστας: Γεννήθηκα στην Ελλάδα. Τι άλλο θέλεις να ξέρεις;

Εγώ: Και τώρα, μένεις στην Αμερική;

Ο Κώστας: Μένω στην Νέα Υόρκη. Τι άλλο θέλεις να ξέρεις;

Εγώ: Γιατί έφυγες για την Αμερική;

Ο Κώστας: Ήταν ένας πόλεμος... Οι Τούρκοι είχαν τον πατέρα μου, και έκαψαν την πόλη μου... Πήγαμε σε άλλη πόλη.

Εγώ: Άλλη πόλη στην Ελλάδα;

Ο Κώστας: Ναι.

Εγώ: Τι έγινε μετά;

Ο Κώστας: Ο πατέρας μου δούλεψε για την κυβέρνηση. Ήταν ένα γιατρός που έμεινε με εμάς, ένας Γερμανός, πολύ καλός... Μας έδωσε φάρμακο...

Εγώ: ...Ωραία. Αλλά, γιατί έφυγες για την Αμερική;

Ο Κώστας: Ήταν ένας πόλεμος— οι Έλληνες πολέμησαν με τους Έλληνες: Οι

κομμουνιστές.

Εγώ: ...Ο πατέρας μου μου είπε ότι ήταν ένα πρόβατο...

Ο Κώστας: Α, ναι! Ήταν σαράντα πέντε πρόβατα που χτύπησα όταν οδήγησα το λεωφορείο του πατέρα μου, πήγα στην επόμενη πόλη, και χτύπησα σαράντα πέντε πρόβατα. Ο πατέρας μου δεν μπόρεσε να πληρώσει, λοιπόν, πήγε στο δικαστήριο.

Εγώ: Και μετά, έφυγες;

Ο Κώστας: Ναι, έφυγα στις είκοσι του Σεπτεμβρίου. Τι άλλο θέλεις να ξέρεις;

Εγώ: Για πόση ώρα ήσουν στο πλοίο;

Ο Κώστας: Έφυγα στις είκοσι του Σεπτεμβρίου, και έφτασα στις δεκατρείς του Οκτωβρίου.

Εγώ: Ποια χρονιά ήταν;

Ο Κώστας: 1949. [Ο θείος μου έκανε λάθος... Ήταν 1955].

Εγώ: Μόνο εσύ έφυγες;

Ο Κώστας: Όχι, πήγα με την αδελφή μου. Τι άλλο θέλεις να ξέρεις;

Εγώ: Μείνατε με την οικογένειά σου στην Αμερική;

Ο Κώστας: Ναι, με τον θείο και την θεία μου στην Αστόρια. Τι άλλο θέλεις να ξέρεις;

Εγώ: Ήξερες αγγλικά, ή έμαθες στην Αμερική;

Ο Κώστας: Όχι, δεν ήξερα. Πήγα στο σχολείο για δυο χρόνια, και ήμουν στο στρατό, και έμεινα στην Νέα Υερσέη και Τεννεσσή και Τέξας, και οδήγησα ένα λεωφορείο. Τι άλλο θέλεις να ξέρεις;

Εγώ: Είσαι παντρεμένος;

Ο Κώστας: Ναι. Έχω δύο παιδιά.

Εγώ: Πήγες στην Ελλάδα άλλη φορά;

Ο Κώστας: Ναι, πήγα δέκα φορές, μέχρι που οι γονείς μου ήρθαν στην Αμερική. Τι άλλο θέλεις να ξέρεις;

Εγώ: Τίποτα! Ευχαριστώ πολύ, Uncle Gus!

Δανιήλ Ρίγκμπεργκ

Κώστας Κρασσάς

«Μια ζεστή μέρα στην Ελλάδα»

Γεννήθηκα στην Ελλάδα στη μέση ενός πολέμου
Αυτές οι μέρες δεν ήταν εύκολες καθόλου
Δεν υπήρχε φαγητό
Και δεν είχαμε σπιτικό
Και σκέφτομαι για την πόλη μου, η πόλη μου, που κήκε

Αλλά όταν η πόλη σας καίγεται, θα πας στην επόμενη, γιατί μόνο χρειάζεσαι πόδια για να περπατήσεις

Μεγάλωσα στην Ελλάδα μετά τον πόλεμο,
Και οι ζωές μας ήταν ευκολότερες και σωστό
Ο πατέρας μου δούλεψε για την κυβέρνηση
Και πήγα στο σχολείο για την εκπαίδευση

Αλλά μια μέρα οδήγησα το λεωφορείο του πατέρα μου να πάρω κάποια παιδιά για την επόμενη πόλη

Αισθανόμουν αρκετά κουρασμένος
Και δεν έβλεπα το δρόμο
Όταν ξαφνικά η ζωή μου άλλαξε κατεύθυνση
Γιατί το λεωφορείο μου χτύπησε σαράντα πρόβατα μια ζεστή μέρα στην Ελλάδα

Ο πατέρας μου πήγε στο δικαστήριο
Και μάζεψα τις βαλίτσες μου και έφυγα με το πλοίο
Για είκοσι τρεις μέρες, ήμουν στην θάλασσα
Για πενήντα χρόνια δεν έμεινα στην Ελλάδα

Έφτασα στην Αμερική και άλλαξα το όνομά μου γιατί αυτό πρέπει να κάνεις όταν το λεωφορείο σου χτυπάει σαράντα πρόβατα....

Αισθανόμουν αρκετά κουρασμένος
Και δεν έβλεπα το δρόμο
Όταν ξαφνικά η ζωή μου άλλαξε κατεύθυνση
Γιατί το λεωφορείο μου χτύπησε σαράντα πρόβατα μια ζεστή μέρα στην Ελλάδα

Έμεινα στην Αστόρια με τη θεία και τον θείο μου
Και δούλεψα σαν οδηγός λεωφορείου
Και έμαθα αγγλικά όταν ήμουν στο σχολείο
Έτσι, μπορούσα να πω ....

I was feeling pretty darn tired
And I wasn't watching the road
When my life just changed direction before you could count to three
Because my bus ran over 40 goats on a blazing hot day in Greece

Γιατί το λεωφορείο μου χτύπησε σαράντα πρόβατα μια ζεστή μέρα στην Ελλάδα

“A Hot Day in Greece”

I was born in Greece in the middle of a war
They were hard times
There was no food
And my town burned down

But when your town burns down, you move to the next, because you only need feet to walk.

I grew up in Greece after a war
They were better times
My dad worked for the government
And I went to school to learn

But one day I was driving my father's bus to take some kids to next town over

I was feeling pretty tired and I wasn't watching the road
When all of a sudden my life just changed direction
Because my bus ran over 40 goats on a hot day in Greece

Well, my dad went to court
And I packed my bags and left by boat
For thirteen days I was on the ocean
For fifty years I didn't live in Greece
And then we arrived in America and I changed my name cause that's what you do
when your bus runs over 40 goats on a hot day in Greece

Well, we lived with my aunt and uncle
And we went to school, and I learned how to speak the language of America
So that I could say...

I was feeling pretty tired and I wasn't watching the road
When all of a sudden my life just changed direction
Because my bus ran over 40 goats on a hot day in Greece

Μια Ζεστή Μέρα Στην Ελλάδα

Score

Daniel Rigberg

Moderato ♩ = 80

The musical score is arranged for five instruments: Tenor, Acoustic Guitar, Electric Bass, and Drum Set. It is written in 4/4 time with a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The tempo is marked 'Moderato' with a quarter note equal to 80 beats per minute. The score is divided into three systems. The first system (measures 1-4) shows the Tenor and Acoustic Guitar parts as rests, while the Electric Bass and Drum Set play a rhythmic accompaniment. The second system (measures 5-8) introduces the Acoustic Guitar with a complex chordal texture. The third system (measures 9-12) features the Tenor vocal line with Greek lyrics. The lyrics are: 'Γεν-γά-θη-κα στην Ελλ-ά - δα στη μέ-ση εν-ός πο-λέ - μου. Αυ - τές οι με-ρές δαν ή-'. The Electric Bass and Drum Set continue their accompaniment throughout.

Eλληνικά

